No. 12. 1846.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 28 Januarij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 10 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

Staatkundig Overzigt.

— Met den toestand van het Fransch ministerie schijnt het tegenwoordig beter geschapen te staan dan in andere jaren. Redenaars en toehoorders schijnen die parlementaire worstelingen moede, wanneer de oppositie de ministers met houwen en steken aanrandde. De ultra-revolutionairen, gelijk meester *Ledru-Rollin*, die bij voorraad een rood mutsje in zijn zak draagt, randen nu de ministers wel aan, maar dit geschiedt meer uit gewoonte dan uit reden; want geene groote kwestien van binnen- of buitenlandsche aangelegenheden zijn thans aan de orde van den dag.

Den 22. dezer heeft koningin *Victoria* in persoon het parlement geopend. H. M. begint hare troonrede met te zeggen dat zij in vriendschap en vrede leeft met alle mogendheden, en dat verscheiden moeijelijke kwestien die tusschen haar gouvernement en vreemde mogendheden waren gerezen, vereffend zijn. De twist met de Vereenigde Staten, voor een deel grond in Amerika, is nog het eenige vraagstuk hetwelk in der minne niet vereffend is. Heden spreekt zij van de noodzakelijkheid om spaarzaamheden in de uitgaven te brengen, en vraagt meer geld voor de zee- en landmagt.

De koningin beklaagt verder de talrijke schelmstukken en met voordacht begane moorden die in Ierland gepleegd zijn. Zij beweent het verlies van den oogst der aardappelen, en zegt dat zij op de medewerking van het parlement rekent, om maatregelen te nemen die het mislukken der aardappelen min gevoelig moeten maken.

De troonrede is gunstig bij het publiek ontvangen, en heeft de fondsen op de beurs doen rijzen.

Te Madrid meubeleert en stoffeert men thans de vertrekken van het paleis der koningin. Zijn dezelve bestemd voor den prins *van Saksen-Koburg*, voor den hertog *van Montpensier*, of voor den graaf *van Trapani?* Zie daar wat men vraagt; on waarmede men te Madrid al zoo zeer bekommerd is, als met de steeds voortdurende beraadslaging over het adres in de kamer der Gedeputeerden.

De berigten uit Italië zijn zeer ongunstig, dewijl overal de ontevredenen zich tegen orde en wet verzetten. In Pergola zijn zij met de autoriteiten zoodanig in twist geraakt dat de gewapende magt tusschen beide is gekomen. In Imola hebben zij getracht eene afdeeling Zwitsers te ontwapenen; doch door de koelbloedigheid van deze militairen mislukte de aanslag en velen werden gewond. In Forli is op den 1. jan. de politie-inspecteur, terwijl hij met een officier op straat sprak, doodgeschoten. De dader is niet ontdekt. Aanvallen op enkele personen en posten en aanhoudingen van snelwagens behooren tot de orde van den dag. De gevangenissen worden dagelijks voller, zonder dat 's lands toestand verbetert. Men zal meer Zwitsers in dienst nemen, dewijl de paus op zijn eigen volk niet meer kan vertrouwen.

De Keizer van Rusland is van zijne buitenlandsche reis te Petersburg teruggekeerd.

Men verneemt, dat het amerikaansch gouvernement het aanbod van Engeland heeft aangenomen, om de Oregonquestie aan eene arbitrage te onderwerpen. Men denkt, dat Frankrijk een der arbitres zal zijn.

ENGELAND.

— In eene der kolenmijnen bij Preston is een mijngraver op eene verschrikkelijke wijs aan zijnen dood gekomen. Beschonken zijnde, was hij in een slookkamertje willen gaan uitslapen, de deur gesloten zijnde, had hij gepoogd zich door den schoorsteen naar beneden te laten, was er in vast blijven zitten en eer men hem redden kon levend verbrand.

— Onlangs zekeren avond, omstreeks 11 ure, zag een politie-dienaar nabij Astley-theater een zwart voorwerp op den grond liggen, bij welks nadere beschouwing bleek dat het een mensch was, die ziek of beschonken scheen te zijn. De politie-dienaar schudde den onbekende zoolang, tot dat hij eenigermate bijkwam en bragt hem half slepende naar de wachtkamer in de Lambethstraat, waar men eenen geneesheer deed komen, denkende dat de gevonden persoon ziek konde wezen. De geneesheer kwam en verklaarde, dat de onbekende volslagen dronken, overigens geheel welvarend was. Ten gevolge van deze verklaring werd de beschonkene den volgenden dag voor de regtbank gebragt, waar hij uitstootte van zijn fatsoenlijk voorkomen, tot de hoogste geldboete werd veroordeeld. De aangeklaagde had de voorzigtigheid gebruikt eenen valschen naam op te geven, doch wie schetst de verbazing van alle aanwezigen, toen juist bij de condemnatie een bediende naar de balie doordrong, om de boete te betalen voor zijnen meester, den hertog *van Marlborough!*

FRANKRIJK.

Nieuwe krijgsramp in Algerië.

De jongst ontvangen *Sémaphore* van Marseille verkondigt bedroevende tijdingen uit Algerie. In de provincie Constantine is eene kolonne fransche troepen, onder de bevelen van den generaal *Levasseur*, terugkeerende van eene expeditie tegen de oproerige stammen, door eene sneeuwjagt verrast geworden. De correspondent van den *Sémaphore* schat op niet minder dan honderd mannen, het getal der soldaten, welke onder de sneeuw zijn bedolven gebleven. Den 8. januarij was er nog een veel grooter getal achteruit, maar elken dag zag men er te Setif aankomen, door inboorlingen op wagens, paarden of kameelen vervoerd. Velen waren handen en voeten bevroren, en men moet ze onder de slagtoffers dezer expeditie tellen; gelukkig nog, dat zij niet vermoord zijn geworden, hetgeen hun onmisbaar zoude gebeurd zijn, hadden de elementen ons in de provincie Oran overvallen.

De expeditie had overigens wenschelijke resultaten gehad. De voornaamste volksstammen in het gebergte ten zuiden tusschen Constantine en Setif wonende, waren door den generaal *Levasseur* ten onder gebragt. Het is gedurende den terugtogt, dat de kolonne welke meer dan 2000 soldaten telde, door eenen zoo dikken sneeuw is overvallen, dat noch menschen noch dieren zien konden.

Gedurende twee dagen en twee nachten zijn onze troepen, zonder tent en zonder schuilplaats, aan eene doodende koude en aan eenen knellenden honger blootgesteld geweest. Den tweeden nacht heeft de mismoedigheid velen onzer ongelukkige soldaten bekropen. Men kan zich den nood dezer arme lieden moeijelijk verbeelden, die, na eenen doodstrijd van acht-en-veertig uren, kermende in den sneeuw nedervielen.

Aldus zal er aan ons leger van Afrika geene beproeving gespaard zijn geweest, van de westelijke grens, waar de moorderij van Djemma-Gazawat plaats greep, tot in de oostelijke provincie, waar onze soldaten als slagtoffers der ontkluisterde elementen zijn gevallen.

De tijdingen uit de provincie Oran, door den *Moniteur Algérien* van den 15. medegedeeld, melden, dat *Abd-el-Kader* het district van Ouarensenis heeft verlaten, alwaar hij zich op het punt zag, door onze troepen omsingeld te worden. Hij is westwaarts getogen, naar het land der Flittas. De generaal *Lamoricière* is hem dadelijk nagejaagd. Het vertrek des emirs verlost de westelijke provincien van de onrust en woelingen, welke zijne tegenwoordigheid altoos veroorzaakte. Maar nu blijft het te bezien, of hij de grenzen der provincie Algiers verlaten heeft, om er niet meer weder te komen.

— Een grijsaard, die aan den ongelukkigen *Lodewyk XVII* les in de schrijfkunst had gegeven, had aan zijne jonge dochter eene portefeuille nagelaten, behelzende bundels van de lessen in de schrijfkunst, door hem en zijne voorouders aan *Lodewyk XIII*, *Lodewyk XIV*, *Lodewyk XV*, *Lodewyk XVI*, *Lodewyk XVII*, *Lodewyk XVIII*, en *Karel X* gegeven." Deze zonderlinge verzameling is door eenige rijke Bourbonsgezinden voor zestig duizend franks ingekocht.

BELGIE.

ANTWERPEN, den 23. Januarij. Een jong boerenmeisje was met twee levende kapoenen naar de markt gekomen, en bood die in eenen korf te koop aan. Eene dame bekijkt de kapoenen, en vraagt aan het boerinnetje of de beesten jong zijn en of zij malsch zullen wezen. « Ja, zeker, madame," antwoordt het meisje. « In dit geval zal ik er een koopen," zegt de Antwerpenaarsche. — « Onmogelijk," roept de boerenmeid, « mijne moeder heeft mij wel belast van ze te zamen te verkoopen." — « En waarom?" — « Zie, het is omdat die arme beesten twaalf jaren te zamen geleefd hebben, en mijne moeder wil niet dat die beestjes tegen hunnen dood gescheiden worden." De dame verwonderd over zulk antwoord, heeft zich wel gewacht een zoo jongen en malschen kapoen op haar tafel te brengen.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 23. Januarij. Met diep leedwezen verneemt men het berigt, dat Z. K. H. de jonge prins *Willem Frederik Nicolaas Albert*, eenige zoon van HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* der Nederlanden, heden morgen, omstreeks 4 ure, bezweken is. De Overledene was den 22 augustus 1836 geboren en alzoo bijkans 9½ jaar oud. Algemeen is hier de deelneming in dit smartelijk verlies, en voorzeker zal dit ook elders in Nederland, als mede bij de Hooge Betrekkingen buitenslands, het geval zijn.

De jeugd des Overledenen, de verwachtingen welke men van dien Vorstelijken Telg koesterde, de Vorstelijke Ouders hunnen eenigen Zoon verliezende, verklaren bij dit overlijden de bijzondere droefheid van de Hooge Nabestaanden en van het algemeen.

Moge de Voorzienigheid den Ouders des jeugdigen Afgestorvene de noodige kracht en gelatenheid schenken in deze voor hen zware beproeving.

De voorstellingen in den schouwburg zijn afgezegd. De troepen, die heden met groot muzijk eene promenade zouden gemaakt hebben hebben tegenbevel bekomen. Andere teekenen van openbaren rouw zijn bevolen.

— Aangaande den toestand van den nu overleden jongen Vorst waren gisteren de volgende bulletins uitgegeven:

« *Den 22 dezer.* Gedurende den afgeloopen nacht zijn de verschijnsels der hersen-aandoening minder hevig geweest. De jonge Prins heeft een weinig geslapen, maar Hoogstdeszelfs toestand is nog zeer zorgelijk.

« *Ten 11 ure des morgens.* De verschijnselen van de hersen-aandoening vertoonen zich weêr heviger.

De toestand wordt zorgelijk."

— Sedert eenige dagen ziet men door de straten van Brussel een aardig klein wagentje rijden, bespannen met een klein paardje en bestuurd door een koetsiertje in liverij. Op dat wagentje staan de woorden *la Montagnarde* te lezen. Dit voertuig is beladen met al benoodigdheden tot eene schoorsteenvegers-onderneming, waarvoor een brevet van uitvinding is genomen en die op dezelfde wijze wordt uitgeoefend als in Engeland. Te Londen zijn alle schoorsteenvegers verdwenen en door eene onderneming als de hier, bedoelde vervangen. Daar bij eene Fransche wet van 7 Augustus 1842 het schoorsteenvegen door kinderen verboden is, heeft men op deze wijze hunne bediening willen vervangen; dit doel heeft de vernuftige uitvinder zich tot taak gesteld te bereiken. Dit mechanische zamenstel is zeer eenvoudig. Het bestaat ten eerste in hetgene men *une tête* noemt, welk werktuig vier stalen armen heeft die te zamen een vierkant vormen en aan den buitenkant van dunne baleinen voorzien zijn, om tot bezem en afschrapper te dienen. Door de kunstige bewerking verwijden of vernauwen zich deze vier armen, naar mate van de schoorsteen- of kagchelpijpen. Aan dezen toestel wordt een stok bevestigd, die naar eisch verlengd kan worden en van onderen in den schoorsteen gebragt wordt. De schoorsteenveger duwt nu de geheele machinerie op en neder, en de schoorsteen is in weinige minuten en zonder omslag geheel schoon. Met februarij e. k. zal deze nieuwe uitvinding ook hier ter stede in uitvoering worden gebragt.

— In de Haag schijnen de spuitgasten niet ervaren te zijn, daar een zeker getal militairen in het behandelen van de brandspuit zullen worden geoefend.

ARNHEM, den 24. Januarij. De geruchten omtrent eene eventuële benoeming van den heer mr *J. Rau*, den vice-

---

HET TIJGERHOL.

Gebeurtenis voorgevallen in de bergen van Peru.

Ik was in Peru gekomen, om er uit naam van een Londensch genootschap, de ontginning van eenige mijnen, welke niet bestonden, nategaan. De beschouwing der plaatselijke gesteldheid deed mij weldra inzien, dat mijne patroonen bedrogen waren. Doch alvorens naar Europa terug te keeren, wilde ik ten minste deze langdurige reis, langs de kusten der Atlantische stille Zuid-zee, voor mijne nieuwsgierigheid en mijn onderrigt, niet verloren doen gaan, zoodat ik besloot, om met twee mijner makkers, de heeren Wharton en Lincoln, mij deze reis ten nutte te maken, door den hoogsten en merkwaardigsten berg van Peru, de Chimborasso genaamd, te bezoeken.

Op zekeren dag, nadat wij den voorgaanden nacht in een Indiaansch dorp hadden doorgebragt, beklommen wij langzaam den voet van dezen reus der Cordilleras, toen ik het hoofd opheffende bemerkte, dat de glans, waarmede eene eeuwigdurende sneeuw haar kruin bedekt, langzamerhand onder eenen dikken nevel verdween.

De Indianen, die ons tot gidsen dienden, wierpen angstige blikken op deze onheilvoorspellende dampen, en verzekerden het hoofd schuddende, dat weldra een hevige storm boven ons zoude uitbarsten.

Hunne vrees werd spoedig bewaarheid. De mist, zich verspreidende, omringde den berg met eene verbazende snelheid, en wij werden in eene diepe duisternis gehuld. De dampkring was zoo vochtig; dat het staal onzer uurwerken zich met roest bedekte, en deze stilstonden. De rivier, langs welke wij onzen togt voortzetteden, stroomde met eene verdubbelde snelheid.

Eensklaps en als door eenen tooverslag, stortten van de rotsen, welke aan onze linkerzijde lagen, eene menigte beken neder, die met zich, de door hen ontwortelde boomstammen, mede sleepten; ik zag ook eene buitengewone groote slang in eene dezer beken rondspartelen, en nuttelooze pogingen aanwenden, om zich aan de hevigheid en snelheid harer wateren te ontrekken.

Weldra deed zich de donder hooren, welke door al de echo's van den berg beantwoord werd. Elk oogenblik schoten er van alle zijden verblindende bliksemstralen om ons heen, het scheen als of wij door eenen vuurgloed omringd waren.

Terwijl een onzer gidsen ons eene zekere schuilplaats opzocht, trachtten wij ons onder het lommer van eenen hoogen boom te beschutten. Hij kwam weldra terug en meldde ons een ruim hol ontdekt te hebben, waarin wij eene genoegzame beschutting tegen het geweld der elementen zouden vinden. Wij volgden hem dadelijk, doch het was niet zonder moeite en gevaar, dat het ons gelukte deze schuilplaats te bereiken.

De storm bleef met zulk eene schrikwekkend geraas voortgaan, dat het ons onmogelijk was ons onderling te verstaan. Ik had mij in stilte aan den ingang van het hol geplaatst, en door de opening, welke lang en smal was, aanschouwde ik met verrukking het grootsche tooneel, hetwelk buiten plaats had. De hoogste en dikste cederen werden omver gerukt of gebogen als zwakke strohalmen. Apen en papegaaijen, door afgerukte boomtakken gedood, bedekten den grond. Stroomen waren in groote rivieren veranderd, welke langs alle kanten des bergs naar beneden stroomden, en deze als het ware in vierkante vakken verdeelden.

Mijne pen is te zwak, om dit ontzagwekkend tooneel te kunnen beschrijven; hij, die onbekend is met het zuidelijke gedeelte van Amerika, kan er zich onmogelijk een denkbeeld van vormen. Voorzeker is het niet zonder reden, dat men hetzelve met den naam van nieuwe wereld bestempeld heeft. Deze trotsche en overheerlijke verschijnselen der natuur beschouwende, zoude men zeggen, dat zij in dat werelddeel al hare jeugdige krachten behouden heeft, terwijl zij bij ons sluimert en als het ware door den ouderdom schijnt verdoofd te zijn.

Het tooneel, dat ik voor oogen had, deed mij vreezen, dat wij genoodzaakt zouden zijn eenige dagen in dit hol door te brengen. De storm een weinig tot bedaren gekomen zijnde, verlieten onze gidsen deze schuilplaats, om te zien, of wij onzen weg konden voortzetten. Het hol, waarin wij verscholen waren, was zoo weinig verlicht, dat, zoodra wij ons van deszelfs ingang verwijderden, het ons niet mogelijk was op eenen duim afstand van ons af te zien. Terwijl wij over het onaangename onzer positie spraken, deden zich eenige kreten en een klagend gekerm uit het diepste des hols hooren, welk gekerm dan ook weldra

president van ons provinciaal geregtshof, tot minister van binnenlandsche zaken, schijnen niet van allen grond ontbloot. Indien wij wel onderigt zijn, is er gisteren, op een diner bij den heer gouverneur, van deze zaak sprake geweest, en zou de heer *Rau* naar den Haag ontboden zijn, om over de vervanging des heeren *Schimmelpenninck* te onderhandelen.

— Uit een bevelschrift van den advokaat-generaal bij het provinciaal-geregtshof van Gelderland, en dat eergisteren aan onzen drukker is beteekend, blijkt, dat de zaak tegen de *Arnhemsche Courant* op den 17. der volgende maand, in appel, bij het geregtshof zal worden behandeld. Ook nu zal de heer en mr. *J. M. de Kempenaer* de verdediging van den geappelleerde voordragen.

LEEUWARDEN, den 22. Januarij. Op Maandag avond tusschen 7 en 8 ure, werd alhier eene dienstmeid, tusschen de Peperstraat en den Brol, door een manspersoon aangerand. Toen hij haar muts en oorijzer van het hoofd rukte, behield zij zoo veel tegenwoordigheid van geest, dat zij den booswicht een slag toebragt met eene parapluie, die zij toevallig in de hand had. Hij, daardoor eenigzints ontsteld, liet het geroofde vallen en nam spoedig de vlugt, toen jemand tot haar hulp toesnelde. Het is opmerkelijk dat men deze brutale daad durfde plegen in zulk een bevolkte stad als Leeuwarden, waar de politie zeer actief en de straatverlichting uitmuntend is.

GEMENGDE BERIGTEN.

Ter gelegenheid van het overlyden van het zoontje van prins Frederik zullen voorloopig te 's Hage de schouwburgen op hoog bevel gesloten blyven. De tooneelspelers moeten zich steeds de keel toeknypen als er een vorstelyk persoon sterft. Huizen van ontucht blyven geopend, en daar het volk nu geene afleiding vindt in de schouwburgen, hopen de tempels van Venus op buitengewone verdiensten. Ja, ja, wy verlichte en verligte Nederlanders weten wel hoe het behoort. — De ledige kazernen in het kamp van Beverloo worden door het B. gouvernement voorloopig tot bedelaars-werkhuizen ingerigt. — Ten gevolge van den doubnen-oorlog tusschen Nederland en Belgie hebben de stoombooten varende tusschen Rotterdam en Antwerpen hunne dienst moeten staken. — Jan Flank te Loon op zand, oud 72 jaar, versuft by 't vuur zittende, is levend verbrand. — De burgemeester van 's Hage heeft een bord soep opgegeten, dat eigenlyk voor de armen bestemd was. — In Denemarken was de oogst slecht, de kroonprinses is zelfs onvruchtbaar gebleven. — Een liedjes-zanger te Rott., beticht met geldsnoeyery, roept de lasteraars te voorschyn in de Rott. C. No. 8. — Ten bewyze hoe ver wy in verscheidene opzigten Belgie vooruit zyn, kan dienen, dat de publieke liefdadigheid in dat land met 4 millioenen inwoners, slechts 5 millioen gulden kost; terwyl die in ons land met nog geen 3 millioenen inwoners, 20 millioen gulden bedraagt. Wy naderen met rassche schreden het tydstip, dat heel Nederland ééne groote bedelaarskolonie zal wezen. — Terwyl er zoo vele huwbare mannen zyn, die het zonder vrouw afdoen, zal G. Frölich voor het Haagsche hof teregt staan, als er twee te hebben. Zou de man, door de zaak zelf, nog niet genoeg gestraft zyn? Wy gelooven zeker, dat menigeen liever een jaar of wat achter de tralien zoude zitten. — Schoon ons land wemelt van regtsgeleerde Mrs. is er zeker geen land, waar meer met het wettenmaken gehaspeld en gesold wordt. Na 25 jaar in de maak te zyn geweest, werd eindelyk in 1840 het eerste boek van het wetboek van strafregt vastgesteld. Nu echter wordt dit weer in pasty gegooid, en een nieuw ontwerp aangeboden, dat gewis niet minder voortreffelyk zal zyn. — Aan den grooten toren te Zierikzee heeft onlangs te lezen gestaan het volgende bevel van hoogerhand: « Het is verboden niet in de nabyheid van deze thoorn te kome." In de Z. N. maken eenige welmeenende burgers de gegronde aanmerking, dat dit met andere woorden beteekent: « Het is geboden in de nabyheid van dezen toren te komen," en laten daarop volgen: « Dus een gebod aan de goede burgery, om zich, hetzy gezamentlyk of afzonderlyk, onder den toren te begeven, ten einde hunne hersenen door het nederstortend puin te doen verpletteren." Is dit omdat er te veel menschen in de stad zyn? De goede burgery verzoekt, dat vóór mogen gaan, sommigen, die stedelyke ambten bekleeden, en daarvoor gelden uit de stedelyke kas trekken; te beginnen met zekere heeren commiezen enz. — Te Hasselt heerscht thans sterk de kinderziekte onder de afgescheidene gereformeerden, die, aan de predestinatie gelooverde, zich zelven, noch hunne kinderen, willen laten inenten. Op hunne deuren staat: « Kinderziekte," terwyl een hunner het volgende rijmpje er by heeft:

« Door dit te weten kan een heiden dit huis mijden;
Maar die een christen is, weet dat 't niet kan bevryden."

MENGELINGEN.

ALLERLEI.

—

Voorbeeld van vernuft en beleid in eenen wolf.

(*Uit Browa's authentic anecdotes of Quadrupeds.*)

Zeker pachter te Signy-le-petit, eene kleine stad aan de grenzen van Champagne, zat op zekeren dag in zijnen tuin en merkte op, hoe een wolf om zijnen muilezel rond ging, zonder dien te kunnen aan het lijf komen, vermits de muilezel onophoudelijk met den wolf omdraaide en met de achterpooten van zich afsloeg. Daar dit dier zich zoo goed wist te verdedigen, achtte de pachter het noodeloos hetzelve ter hulp te komen. Nadat op deze wijs de aanval en verdediging eenen geruimen tijd geduurd hadden, liep, op eens de wolf weg en sprong in eenen nabijgelegen vijver, alwaar hij herhaaldelijk onder dook. De pachter geloofde, dat hij dit deed om te vlugten en twijfelde geenszins of zijn ezel had de overwinning behaald. Na weinige minuten echter, keerde de wolf terug kwam zoo digt mogelijk tot bij den kop van de muilezel en schudde zich toen uit, waardoor het water in de oogen van den ezel spattende, en hem geheel verblindde. Dit oogenblik nam de wolf waar, hij sprong op den muilezel toe en doodde hem, nog eer de pachter het dier kon ter hulp komen.

—

Stemmen uit Vondels graf.

No. 3.

Aan X.

Was a een o, *zoo las men uit uw naam,*
Welk hol *en ramlend lijf het land heeft uitgezogen.*
Was a een e, *zoo las men uit uw naam,*
Uit wat voor Hel-*schen poel gij eens werdt uitgespogen.*

No. 4.

Spreuk.

De vadsigheid van 't volk, de domheid van den raad,
Zijn kankers aan 's lands hart; en moorden volk en staat

No. 5.

De Wijsgeer-arts.

De groote Wijsgeer-arts heeft ditmaal, zonder vreezen,
De poriën gestopt, om 't ligchaam te genezen,
En nu zijn vrome daad de keel houdt digt geperst,
Zoo volgt des armen dood: Och, of de dokter berst!

SAMUEL.

INGEZONDEN STUKKEN.

ERUDITIO MUSICA TE ROTTERDAM.

Vierde Concert, Donderdag 22. Januarij 1846.

Donderdag den 22. dezer maand, smaakten wij het genoegen, bij Eruditio Musica's *vierde* concert tegenwoordig te zijn. De sinfonie van SCHUMANN werd toen opgevoerd, dezelfde met welke, ongeveer twee jaar geleden, de concert- en tooneelzaal der societeit Harmonie te Rotterdam is ingewijd. Geene bedil- of hekelzucht bestuurt onze pen, ook belijden wij voor heeren directeuren de onbegrensde achting, maar men vergeve het ons, dat wij niet gewoon kunnen worden aan een' sinfonie-stijl, die in allen opzigte tegen onzen smaak aandruischt; het is en blijft, *veel geraas en weinig wol*, waar men over het algemeen wel kan bijvoegen, *du ridicule au sublime il n'y a qu'un pas.* Of de hedendaagsche componisten bezitten over het algemeen het vermogen niet, hunne onvergelijkelijke voorgangers, welke de verbazende tusschenruimte van de FILS, STAMITZ en KLOEFLER tot LOUIS VAN BEETHOVEN, achter zich lieten, na te streven, en het met zoovele zorg door hun bearbeide bloemterrein uit te breiden, óf zij hebben geen ander voornemen dan den wansmaak hunner eeuw te huldigen; nu, de ader van den goeden, zuiveren smaak schijnt helaas wel gesprongen te zijn! De booze geesten van het fantastische en gothische beheerschen de letterkunde, tooneel-poesij en het orchest! (1) Meineed, huisbraak, vergiftiging, verraad en wat niet al meer op het tooneel, de SCHUMANS, de LAEHNERS en consorten in het orchest. Maar de oude treurspellen, werpt men ons tegen..... De oude treurspellen schitteren en vonkelen van poesie, wijsbegeerte, zedekunde, logica en letterkundig schoon; de oude treurspellen bragten nimmer het uitwerpsel der allerlaagste hartstogten, met zedeloosheid, ontucht en huwelijksschennis, als galanterie en volks-gewoonte, op het schouwtooneel, of kozen zulk een heiligdom uit, om er de verfoeijelijkste, soms geheel onbekende gruwelen en wanbedrijven ten toon te stellen! In productien als die van LAEHNER, SCHUMANN etc., mogen de beoefenaren der musiekale wiskunde behagen scheppen, zij beleedigen het gehoorvlies der minder ingewijden en vervelen ongetwijfeld de zulken, welke, ofschoon de toonspraak onkundig, evenwel op concerten, ontspanning, opbeuring en genoegen zoeken. Groot (lang) fantastisch en kolossaal zijn die dingen grootendeels, maar deze eigenschappen dragen niet altijd den stempel van het ware schoon; en hetgeen *inderdaad* schoon en innemend *is*, verliest zijne waarde door dezelven; of zou eene VENUS DE MEDICIS, in eene microscopische verhouding tot het aloude havenbeeld van Rhodes, geen monster zijn? Wij cederen de gansche, hedendaagsche, fransche romannenkraam voor een enkel blad van RACINE of CORNEILLE, voor ééne hymne van J. B. ROUSSEAU of LA MARTINE, voor ééne beschrijving van BUFFON, ééne schets van BATHELEMY, ééne toespraak van MASILLON, FLECHIER of BOURDALOUE, en ééne fabel van LA FONTAINE; en voor eene enkele andante, finale of scherzo van HAYDN, MOZART, BEETHOVEN en hunne nevenstrevers, cederen wij geheel de rapsodische sinfonie-school, over welke men zoo vaak gewoon is de faambazuin te steken. Wij hooren veel liever acht maten bevallige, consequente en logische melodie dan alle de ingekleede en ingeevelde harmonie- en melodie-sophismen, door een helsch geraas van pauken, trompetten, hoorns, fagotten en bazuinen voortgestuwd! De verbazende fugo-passagien, die in zulke werken dikwijls worden ingelascht en die wonder wel voor geschikt te houden zijn, de verwoede schokken van aanvallende legerdrommen uit te drukken, hinderen wel het meest, en zij dienen veelligt tot niets anders, dan de leemten aan te vullen voor welken het beperkte vernuft der schrijvers geene stof bezit; zoo laten dikwerf, in een' tegenovergestelden zin, de tooneel-dichters, in de meest aangelegenste catastrophen, hunne helden in onmagt vallen, dewijl het hun aan kracht van taal en woorden-klem ontbreekt, ten einde hun de beschrijving der situatien en gewaarwordingen in den mond te leggen. Nu ja, er zijn ook fugo's in MOZART en HAYDN's werken..... maar die zijn onnavolgbaar; FESCA, ROMBERG, KALLIWODA en SPOHR waren hierin minder gelukkig, en hunne nabinkers zien wij ten laatste in het vak van het *pitoyable* vervallen! Op de uitvoering der sinfonie schijnt niets aan te merken geweest te zijn, ten minste heeft dezelve geen hinder toegebragt aan het lijdzame geduld, en de onderwerping in de beschikking van den hooge, waarmede wij ze aanhoorden, eene soort van cadense, in welke de fluit nasloeg, uitgezonderd. Hoe verschrikkelijk hebben die onbarmhartige bazuinen onze arme hersenen geledebraakt; dikwijls dachten wij met VONDEL: « 't is wonder dat in zulk woên, de dooden zelf niet spreken!" Het uur der verlossing sloeg, PRUME, een nagenoeg in het klassieke genre van den heer TOURS vallende vioolspeler, *droeg een concert voor*. De compositie, (zijne eigene vinding), was hoogst aangenaam en verstaanbaar en de uitvoering werd onder algemeene toejuiching aangehoord, hoezeer de solist, door het springen eener snaar, in de noodzakelijkheid verkeerde, een zeer beduidend deel van het werk op eene hem toegereikte, onzuiver gestemde, vreemde viool, af te spelen. Het spel van den heer PRUME is ongedwongen, gemakkelijk, toetsvast en strikt zuiver, zijn toon is rond, krachtig en welluidend, zijne voordragt ongekunsteld; hij speelt de adagio in een wegslependen stijl en de stukken van snelle mouvementen fiks, vaardig, feilloos en duidelijk. De virtuoos komt alle moeijelijkheden werktuigelijk en zonder inspanning, te boven, hij reikt als het ware zijn overschoon spel den hoorderen toe. Het bijwerk staat met het geheel in harmonie, en noch in het concert, noch in het stuk getiteld « *la Melancolie*" hetwelk de heer PRUME in de tweede afdeeling, veelligt met al te veel waarheid, voordroeg, en welke beide obligaten met den uitbundigsten bijval werden bekroond, hoorden wij de grappen, potsen en kuren *niet*, welke andere virtuozen zoo dikwijls het edele speeltuig laten maken. Wij zijn der directie voor het hooren dezes kunstenaars zeer veel dank verschuldigd. Madame TAMPLINI zong vervolgens eene Cavatine van MERCADANTE, en in de 2e afdeeling nog een ander stuk, benevens een zeer klein uitslagje (!) Mad. TAMPLINI heeft geene aanspraak op hulde voor haar talent, ofschoon haar zang meestal voldoende was. De Heer TAMPLINI daarentegen mogen wij vrij tot de cathegorie der virtuozen rangschikken; hij blies eene solo op de fagot, die allen lof verdient. Wij brengen nogthans in gepaste bescheidenheid de bemerking in het midden, dat over het algemeen genomen, de fagot in een te auxiliairen stand staat om als obligaat den hoofdtoon aan te geven, en dat dit instrument, onder de handen en de embouchure van TAMPLINI, te veel waardigheid en statigheid erlangt, om zich goedschiks aan alle de wendingen en buigingen te leenen die het solo-spel vereischt De eer der hoofdrol in de toonkunstverzameling behoort viool, violoncel, clarinet en fluit, niet eenemaal de piano, hoezeer de heer KOURSCHMIDT, die in de tweede afdeeling eene fantasie en variations de bravoure van DÖHLER voordroeg, zich op eene hoogst verdienstelijke wijze van zijne taak gekweten heeft. De uitvoering van LINDPAINTNERS *Bergkönig* had vele zwakke zijden, het orchest was de westerkim zijns loops genaderd, maar die van de voorafgaande, ONSLOWS *Colporteur*, vonden wij perfect; het hoorn heeft daarin bijzonder, en het geheel over het algemeen uitgemunt: zoo gaat het, wanneer de compositien wezenlijk goed en degelijk zijn, dan worden ze altijd met lust en ambitie onder handen genomen. Fraaije werken, vrolijke, lagchende blikken — fantastische, gothische, stukken, allerlei openbarings-gezigten op het orchest; *zulke* musiek behoorde tot model en navolging gekozen te worden. De avond van het vierde concert laat weder in vele opzigten aangename herinneringen na; nog twee, en helaas! de wiegezang van *Eruditio Musica!!* BÉMOL.

(1) Zoo als in de Regements-kinderen.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 27. Januarij. Sedert den 24. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Dolphijn, B. J. Bakker, Genua, tarwe; Unitijt, A. Berteand, Buenos-Ayres, huiden.

---

onze aandacht tot zich trok. Mr. Wharton en ik, luisterden met een angstig gevoel naar dit akelig gehuil; maar Lincoln, onze jonge en onbezonnen vriend, wierp zich plat op den grond en kroop met Frank, mijnen jager, het geheele hol door, ten einde de oorzaak van het gehuil op te sporen.

Nauwelijks waren zij eenige passen voortgekropen, of wij hoorden hen eenen verwonderings-kreet uiten; en weldra verschenen zij, dragende elk onder den arm een dier van de grootte eener kat, zijnde op eene bijzondere wijze gevlekt en hebbende de kakebeenen met vreesselijke voortanden gewapend. De oogen dezer dieren waren van eene groenachtige kleur; zij hadden lange klaauwen; hunne tong, rood als bloed, hing uit hunnen muil. Nauwelijks had de heer Wharton, deze dieren van nabij beschouwd, of hij riep uit: « groote God! wij zijn in het hol eens......" Maar hij werd eensklaps door de stem onzer gidsen in de reden gevallen, die naar ons toesnellende uitriepen: « Een tijger! een tijger!" En onmiddellijk klommen zij met groote behendigheid op den top eens cederbooms, welke digt bij het hol stond, en verborgen zich in deszelfs takken. De eerste indruk, welken ik ondervond, was schrik en verwondering; doch zoodra dit gevoel een weinig geweken was, greep ik onmiddelijk naar mijne vuurwapenen. Mr. Wharton, die ook van den eersten schrik bekomen was, riep ons toe hem te helpen, om de opening van het hol te versperren en toe te stoppen, met eenen buitengewonen grooten steen, die digt bij deszelfs ingang geplaatst was.

Het gevoel des gevaars, dat met rassche schreden naderde, vermeerderde onze krachten; want wij begonnen duidelijk het gebrul van het dier te hooren, en wij waren gewis verloren, indien het ons niet gelukte den ingang des hols te stoppen, alvorens hetzelve dit zoude bereikt hebben. Ons werk was nog niet geëindigd of wij zagen den tijger al springende zijn hol naderen. Op dit verschrikkelijk oogenblik verdubbelden wij onze pogingen, en Goddank! wij slaagden, zoodat de groote steen, tusschen hem en ons geplaatst, ons tegen zijne aanvallen beveiligde. Er was echter eene kleine ruimte tusschen dezen steen en het hoogste gedeelte der opening, waardoor wij den kop des tijgers konden zien, welks oogen schitterden en woedende blikken op ons afwierpen. Zijn gebrul weergalmde door het hol, en werd door een aanhoudend gekerm der jongen beantwoord.

Onze schrikbarende vijand trachtte eerst onzen steen met zijne krachtige klaauwen te doen omkantelen, en daarna hem met zijnen kop naar binnen te schuiven; de nutteloosheid zijner pogingen deed zijne woede slechts vermeerderen. Hij brulde nog verschrikkelijker en luider dan te voren, en zijne vlammende oogen schenen bliksemstralen, en in de diepe duisternis onzer schuilplaats, te schieten. Een oogenblik was ik op het punt hem te beklagen, want het was een vaderlijk gevoel, dat zijne gramschap verdubbelde.

« Het is tijd op hem te schieten", zeide mij de heer Wharton, met die koelbloedigheid, welke hem eigen is en hem nooit verlaat; « mik op zijne oogen, de kogel zal zijne hersens doorboren, « en wij zullen misschien het geluk hebben, van hem bevrijd te « zijn." Frank nam zijn dubbel geweer, en Lincoln twee pistolen. De eerste plaatste den loop van zijn wapen, op eenige duimen afstands van den tijger, en de tweede volgde zijn voorbeeld. Op het bevel van den heer Wharton drukte beiden te gelijker tijd op den trekker, doch het schot ging niet af. De tijger, die het lostrekken gehoord had, gevoelde, dat deze aanval op hem gerigt was; om zich te verbergen, maakte hij eenen zijdelingschen sprong, doch ziende, dat hij ongekwetst was zoo nam hij zijne eerste plaats met verdubbelden moed in. Het kruid was vochtig geworden. Middelerwijl dat Frank en Lincoln hetzelve op den grond wierpen, daar het hun tot niets meer dienstig was, en daarna hunne pannen zuiverden en droogden, zoo zochten de heer Wharton en ik de kruidhorens. Het was zoo donker, dat wij genoodzaakt waren langs den grond te kruipen, en al tastende rond te zoeken. Toen ik bij de jonge tijgers gekropen was, hoorde ik een geluid, gelijk aan dat der wrijving van twee metalen, en weldra begreep ik, dat deze dieren met onze kruidhorens speelden. Het ongeluk wilde, dat zij al spelende, derzelver stoppen met hunne klaauwen hadden afgewerkt, zoodat het kruid, op den vochtigen grond verspreid, ons niet meer kon dienen. Deze noodlottige ontdekking, bragt ons in de grootste ontsteltenis. « Alles is verloren," riep de heer Wharton uit, « er « blijft ons niets anders over dan te beslissen wat het beste is, « om van honger om te komen, met de dieren, welke met ons « opgesloten zijn, of wel om dadelijk een einde aan ons lijden « te maken, door het monster, dat buiten is, in ons hol te doen « binnen dringen." (Vervolg hierna.)

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEREN.